

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ М.П. ДРАГОМАНОВА
ІНСТИТУТ ДЕРЖАВИ І ПРАВА ІМЕНІ В.М. КОРЕЦЬКОГО
КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ПРАВА НАН УКРАЇНИ
ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ «ФЕМІДА»
ЦЕНТР ПРАВОВОЇ ОСВІТИ І НАУКИ

ДЕВ'ЯТИ ЮРИДИЧНІ ЧИТАННЯ

ПОЛІТИКО-ПРАВОВА РЕФОРМА В УКРАЇНІ: історія, сучасність, перспективи

Матеріали Міжнародної наукової конференції
24-25 травня 2013 року, м. Київ, Україна

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ М. П. ДРАГОМАНОВА
ІНСТИТУТ ДЕРЖАВИ І ПРАВА ІМЕНІ В. М. КОРЕЦЬКОГО
КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ПРАВА НАН УКРАЇНИ
ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ "ФЕМІДА"
ЦЕНТР ПРАВОВОЇ ОСВІТИ І НАУКИ

ДЕВ'ЯТИ ЮРИДИЧНІ ЧИТАННЯ

Політико-правова реформа в Україні: історія, сучасність, перспективи

*Матеріали
Міжнародної наукової конференції*

24-25 травня

КИЇВ
Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова
2013

*Друкується за рішенням Вченої ради
Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова
(протокол № 14 від 31 травня 2013 року)*

Редакційна колегія:

- Андрущенко В.П.* – академік НАПН України, доктор філософських наук, професор, ректор НПУ ім. М. П. Драгоманова (співголова Редакційної колегії);
- Шемшученко Ю.С.* – академік НАН України, доктор юридичних наук, професор, директор Інституту держави і права ім. В. М. Корецького, (співголова Редакційної колегії);
- Андрусичин Б.І.* – доктор історичних наук, професор, академік УАН (заступник голови Редакційної колегії);
- Акуленко В.І.* – доктор юридичних наук, професор;
- Бабкін В.Д.* – доктор юридичних наук, професор, академік УАПН;
- Андрійко О.Ф.* – доктор юридичних наук, професор;
- Бучма О.В.* – кандидат філософських наук, доцент (відповідальний секретар);
- Волинка Г.І.* – доктор філософських наук, професор, академік УАПН;
- Бабкіна О.В.* – доктор політичних наук, професор, академік УАПН;
- Булда А.А.* – доктор педагогічних наук, професор;
- Салтовський І. О.* – кандидат філософських наук, доцент;
- Онищенко Н.М.* – доктор юридичних наук, професор;
- Пархоменко Н.М.* – доктор юридичних наук, старший науковий співробітник;
- Горбатенко В.П.* – доктор політичних наук, професор, академік УАПН;
- Шимон С. І.* – кандидат юридичних наук, доцент;
- Пилипчук В. Г.* – доктор юридичних наук, професор;
- Білозьоров С. В.* – кандидат юридичних наук, доцент;
- Радченко В. В.* – кандидат економічних наук, доцент.

Д 25 Дев'ять юридичні читання. Політико-правова реформа в Україні: історія, сучасність, перспективи : матеріали Міжнародної наукової конференції, 24-25 травня 2013 року / ред. кол. : В. П. Андрущенко, Ю. С. Шемшученко, Б. І. Андрусичин [та ін.]. – К. : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2013. – 439 с.

У збірнику розміщені статті, в яких розглядаються актуальні проблеми наукових досліджень викладачів, докторантів, аспірантів, студентів навчальних закладів та наукових установ України, які працюють в галузі юридичних наук.

4. Закон України “Про внесення змін та визнання такими, що втратили чинність, деяких законодавчих актів України у зв’язку з прийняттям Цивільного кодексу України”: поточна редакція від 11.06.2011р. [Електронний ресурс]// Відомості Верховної Ради України. – 2007– № 33 – С. 440 – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/997-16> – Назва з екрану.
5. Закон України “Про колективне сільськогосподарське підприємство”: поточна редакція від 09.12.2012р. [Електронний ресурс]// Відомості Верховної Ради України. – 1992 – № 20 – С. 272 – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2114-12> – Назва з екрану.
6. Закон України “Про кооперацію” ”: поточна редакція від 19.01.2013р. [Електронний ресурс]// Відомості Верховної Ради України. – 2004 – № 5 – С. 35 – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1087-15>– Назва з екрану.
7. Закон України “Про споживчу кооперацію”: поточна редакція від 09.12.2012 р. [Електронний ресурс]// Відомості Верховної Ради України. – 1992 – № 30 – С. 414 – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2265-12> – Назва з екрану.
8. Конституція України: Прийнята на п’ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 р. – К. : Феміна, 1996. – 64 с.
9. *Мельник Л. Ю.* Економіка, власність і підприємництво / Л. Ю. Мельник, М. Х. Корецький, В. М. Огаренко. – Дніпропетровськ : Січ, 2001. – 612 с.
10. *Рибалкін В. О.* Теорія Власності / В. О. Рибалкін, І. В. Лазня. – К. : Логос, 2000. – 279 с.
11. Цивільний кодекс України: поточна редакція від 19.01.2013 р. [Електронний ресурс] // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 40-44. – С. 356. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/435-15>– Назва з екрану.
12. *Черкасов Г. И.* Общая теория собственности : [учеб. пособие для вузов.] / Г. И. Черкасов. – [2-е изд., перераб. и доп.]. – М. : ЮНИТИ – ДАНА, 2003. – 263 с.

Петришина Н. В.
Національний педагогічний університет
імені М. П. Драгоманова (м. Київ)

ПРОБЛЕМИ ДЕРЖАВНО-ПРИВАТНОГО ПАРТНЕРСТВА В УМОВАХ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

Процес ринкової трансформації національної економіки свідчить про необхідність модернізації усіх сторін господарського життя суспільства та державного устрою шляхом їх раціонального реформування, становлення більш ефективної структури економіки, знаходження оптимальної і ефективної взаємодії державного та підприємницького секторів.

Правовою базою державно-приватного партнерства в Україні є Закон України “Про державно-приватне партнерство” (01.07.2010 р.). Згідно цього нормативно-правового акту під державно-приватним партнерством розуміють систему відносин між державним та приватним партнерами, при реалізації яких ресурси обох партнерів об’єднуються, з відповідним розподілом ризиків, відповідальності та винагород (відшкодувань) між ними, для взаємовигідної співпраці на довгостроковій основі у

створенні (відновленні) нових та/або модернізації (реконструкції) діючих об'єктів, які потребують залучення інвестицій, та користуванні (експлуатації) такими об'єктами [1].

Характерними ознаками державно-приватного партнерства є наступні:

– сторонами державно-приватного партнерства є держава, в особі органів державної або муніципальної влади і приватний бізнес, в особі виконавця і постачальника ресурсів;

– взаємодія сторін закріплюється на офіційній, юридичній основі;

– взаємодія сторін має рівноправний характер та довгострокову перспективу;

– державно-приватне партнерство має чітко виражену публічну, суспільну спрямованість;

– у процесі співпраці сторін об'єднуються їх ресурси і вклади;

– фінансові ризики і затрати, а також досягнуті результати розподіляються між сторонами у наперед визначених пропорціях;

– метою такого партнерства є реалізація суспільно-важливих проектів та програм у масштабах всієї країни або ж окремих регіонів [2; 3];

– забезпечення вищих техніко-економічних показників ефективності діяльності, ніж у разі здійснення такої діяльності державним партнером без залучення приватного партнера;

– внесення приватним партнером інвестицій в об'єкти партнерства із джерел, не заборонених законодавством [1];

– поєднання ресурсів державного і підприємницького секторів для досягнення спільної мети.

Основні проблеми державно-приватного партнерства:

– корупційність надання преференцій суб'єктам господарювання, рейдерство та криміналізація владних структур як ознака взаємодії приватних та державних секторів;

– непрозорість механізму проведення державних закупівель, що характеризується обмеженням бюджетних асигнувань, нецільовим використанням державних коштів, неналагодженою системою контролю за виконанням зобов'язань, наявною репутацією держави як ненадійного і неплатоспроможного замовника;

– наявність значних ризиків та існування слабких недієвих механізмів їх диверсифікації для приватного інвестора в разі співробітництва із державою;

– відсутність достатньої культури, управлінських методик, навичок та практики взаємодії держави і бізнесу на паритетних основах, що послаблює отримання позитивного ефекту від такої форми співпраці;

– незацікавленість державного сектору в участі у спільних з приватних сектором проектах через обмеженість та нестачу державних фінансових і матеріальних ресурсів;

– мінливість та нестабільність законодавчої бази та політичної ситуації в країні, що посилюють суперечності взаємодії державного і приватного секторів;

– функціонування корпоративного сектору економіки, представленого бізнес-групами на галузевому або регіональному рівнях із міцними внутрішніми зв'язками, які характеризуються особистими взаємовідносинами з представниками органів державної влади тощо.

Характер взаємодії держави та бізнесу у вітчизняній економіці відрізняється хаотичністю, розрізненістю зусиль, різноспрямованістю їх діяльності та неналагодженістю механізмів їх взаємодії.

Особливості державно-приватного партнерства:

1. Наявність різних позаринкових форм впливу на державно-приватне партнерство – корупція, криміналізація суспільства, поширення тіньової економіки тощо.

2. Функціонуванню державно-приватного партнерства притаманна внутрішня суперечливість – необхідність його розвитку, з одного боку, та скорочення участі держави в економіці, з іншого.

Передумовою створення ефективної системи відносин між державним та приватним партнерами є реформування державного сектору економіки України. Пріоритетними напрямками реформування державного сектору мають стати:

– визначення конкретної частки державного майна та посилення контролю за його використанням;

– проведення аналізу результатів роботи збиткових державних підприємств і акціонерних товариств, у статутних фондах яких державна частка перевищує 50%, та встановлення причин їх збитковості; розробка та прийняття Державної програми приватизації;

– визначення чітких та обґрунтованих критеріїв віднесення підприємств до таких, що не підлягають приватизації;

– державне управління асортиментом та обсягами виробництва і реалізації державних підприємств, а також ціноутворенням на товари державних підприємств та управління напрямками їх реалізації та ресурсного забезпечення на внутрішньому і зовнішніх ринках;

– розробка показників ефективності державних підприємств, що працюють у ринкових умовах, до яких, крім суто фінансових показників, мають входити показники, що дають змогу оцінити міру досягнення поставлених суспільних цілей.

Існуюча в Україні нормативно-правова база, що стосується державних підприємств, є недосконалою і застарілою. Необхідно розробити і прийняти законодавчі акти, які б сприяли підвищенню ефективності процесу зміни форми власності та розвитку управління державними підприємствами в Україні.

Слабкість взаємодії держави та бізнесу не дозволяє виявити весь позитивний потенціал такої співпраці та стати універсальним механізмом для вирішення низки завдань соціально-економічного розвитку країни в сучасних умовах.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Закон України "Про державно-приватне партнерство" від 01.07.2010 року № 2404-17 [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2404-17>
2. *Канова О. А.* Основні аспекти державно-приватного партнерства / О. А. Канова // Управління розвитком. – 2011. – № 21 (118). – С. 147-150.
3. *Павлюк К. В.* Сутність і роль державно-приватного партнерства в соціально-економічному розвитку держави [Електронний ресурс] / К. В. Павлюк, С. М. Павлюк // Наукові праці КНТУ. – 2010. – № 17. – Режим доступу до журн.: http://www.nbu.gov.ua/portal/natural/npkntu_e/2010_17/stat_17/02.pdf

Підпригоро Л. А.
Національний педагогічний університет
імені М. П. Драгоманова (м. Київ)

ДЕРЖАВНА ВЛАСНІСТЬ В УМОВАХ ЕКОНОМІЧНИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ В УКРАЇНІ

В економіці України в умовах економічних трансформацій склалася традиція, коли вибір робиться не на користь розвитку державної власності. Йдеться про використання механізму приватизації державної власності для фінансування витрат державного бюджету та прагнення впливових олігархічних груп реалізувати свої економічні інтереси. Вже вкотре на продаж виставляються великі прибуткові стратегічні підприємства та природні монополії. Таке ставлення до державної власності шкодить суспільним інтересам, знижує соціально-економічну ефективність виробництва.

Наукові публікації з цієї проблеми здебільшого є реакцією вчених, політиків та журналістів на наміри влади завершити процес широкомасштабної приватизації продажем стратегічних підприємств та природних монополій, які досьгодні були закріплені в державній власності внесенням до переліку об'єктів, заборонених до приватизації.

Цілі статті. Автор ставить за мету показати визначальну роль державної власності в умовах економічних трансформацій в Україні як такої, що за своєю суттю покликана забезпечувати суспільству високий рівень економічної ефективності та соціальної справедливості.

Оскільки в правовій демократичній державі "священною і недоторканою" повинна сприйматися кожна форма власності з усіма наслідками, що випливають з даної тези, головним обов'язком держави як власника є захист державної власності. Сучасна вітчизняна економічна практика неодноразово демонструє приклади дії різноманітних механізмів прихованого привласнення державного майна та доходів від його господарського використання, що спотворює реалізацію державної власності.

З М І С Т

ПЛЕНАРНЕ ЗАСІДАННЯ

ВІТАЛЬНЕ СЛОВО ДО УЧАСНИКІВ МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

Андрущенко В. П.

ВІТАЛЬНЕ СЛОВО РЕКТОРА 3

Оніщенко Н. М.

ДО ПИТАННЯ ПРО УМОВИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
ПОЛІТИКО-ПРАВОВИХ РЕФОРМ В УКРАЇНІ 4

Андрушишин Б. І.

ПРАВА І СВОБОДИ ЛЮДИНИ В “УМОВАХ РИЗИКІВ
ІНФОРМАЦІЙНОГО СУСПІЛЬСТВА” 12

Горбатенко В. П.

ПОЛІТИЧНІ РИЗИКИ В КОНТЕКСТІ МОДЕРНІЗАЦІЇ
УКРАЇНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА 16

Бабкіна О. В.

ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ
ПОЛІТИЧНИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ 24

Пилипчук В. Г.

ПРОБЛЕМИ ТА КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ КОДИФІКАЦІЇ
ІНФОРМАЦІЙНОГО ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ 33

Пархоменко Н. М.

КОНСТИТУЦІЙНИЙ ПРОЦЕС В УКРАЇНІ
ЯК СКЛАДОВА КОНСТИТУЦІЙНОГО БУДІВНИЦТВА
НА ПОСТРАДЯНСЬКОМУ ПРОСТОРІ 37

Бех В. П., Бех Ю. В.

ТОЛЕРАНТНІСТЬ ЯК ПРИНЦИП І НОРМА
СУЧАСНОЇ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ПРАВОВОЇ ОСВІТНЬОЇ СИСТЕМИ 41

Радченко В. В.

ЕКОНОМІЧНІ ТРАНСФОРМАЦІЇ ТА ЕКОНОМІЧНА ВЛАДА
В УКРАЇНІ: СТРАТЕГІЯ ЗМІН 59

Катренко Я. А.

РЕФОРМУВАННЯ ПОДАТКУ НА ДОХОДИ ФІЗИЧНИХ ОСІБ
В УКРАЇНІ У КОНТЕКСТІ ДОСВІДУ КРАЇН ЄС 404

Манжула Є. В.

ОСОБЛИВОСТІ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ
ПІДПРИЄМСТВ КОЛЕКТИВНОЇ ФОРМИ ВЛАСНОСТІ 407

Петришина Н. В.

ПРОБЛЕМИ ДЕРЖАВНО-ПРИВАТНОГО ПАРТНЕРСТВА
В УМОВАХ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ 410

Підпригора Л. А.

ДЕРЖАВНА ВЛАСНІСТЬ В УМОВАХ ЕКОНОМІЧНИХ
ТРАНСФОРМАЦІЙ В УКРАЇНІ 413

Седляр М. О.

ВИБІР ОРІЄНТИРУ СТРАТЕГІЇ МОДЕРНІЗАЦІЇ УКРАЇНИ 415

Штундер І. О.

ЗМІСТ ЕФЕКТИВНОЇ ЗАЙНЯТОСТІ
В УМОВАХ ІННОВАЦІЙНИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ 418

Череда І. С.

ДОСВІД ОПОДАТКУВАННЯ У КРАЇНАХ ЄС
ТА ПОДАТКОВА ПОЛІТИКА В УКРАЇНІ 421

Наукове видання

Матеріали Міжнародної наукової конференції

ДЕВ'ЯТИ ЮРИДИЧНІ ЧИТАННЯ

Матеріали подані мовою оригіналу

Автори опублікованих матеріалів несуть повну відповідальність за підбір, точність наведених фактів, цитат, економіко-статистичних даних, власних імен та інших відомостей.

Виготовлення оригінал-макету

Т. Ветраченко

Підписано до друку *31 травня 2013 р.*
Формат 60x84/16 Папір офсетний. Гарнітура Таймс. Друк офсетний.
Умовн. друк. аркушів 27,44. Облік видав арк. 28,98
Наклад 300 прим. Зам № 438
Віддруковано з оригіналів

**Видавництво Національного педагогічного університету
імені М. П. Драгоманова. 01030, м. Київ, вул. Пирогова, 9.
Свідоцтво про реєстрацію № 1101 від 29.10.2002
(044) 239-30-26**